

ایلو پنه غاتیا

2 میکوپنه

اشتہار

3 میکوپنه

یا وحیات: ننا غنوار حیات واونا گواچنی آسفر

(عبدالرحیم زام) (3)

4 میکوپنه

پٹ وپول: براہوئی الی شاعری ٹی نیاڑی و عشقیہ سر حال

(حمید عزیز آبادی) (2)

5 میکوپنه

افسانہ: چراغ

(سکندر رسالک)

6 میکوپنه

ناول: دھول انا توار

(ابرار برکت)

7 میکوپنه

اشتہار

8 میکوپنه

اشتہار

All About #Brahui

کوئٹہ

براہوئی نابابت
براہوئی ٹی

ہفتئی
تالار

براہوئی زبان نامتکئی

(شوگل)

زبان نامتکئی ۽ پک کنگ کن چا ہندار آک کبھی سوب آتے پارہ۔ اوہنیان اسٹ اس داہم ارے کہ بنائی زبان تالوزی مڈی کم مریک۔ وافتا حساب کن نوشتہ مروک آہندہ غاک ہم کم مریرہ۔ دا بابت زبان تا بنائی نوشتی دروشم نامثال تننگ۔ کہ ہر اتم نوشت نامک اٹ ایلوفتہ پہہ کنگ نا گرج مس، تو اوک نش وچ آتا مک ۽ ہلکر۔ تخین اٹ ہر اتم انسانی آبادی دوسا کرے، گرج آک دوسا کریر، اسہ آبادی نایلو آبادی اسکان سرمنگ آن پد تین پتین تون رابطہ، اسہ ایلو ۽ پہہ متنگ اسہ ایلو علاقہ، کشت و کشار، ساہدار تا بابت معلوماری تا ہل و تس مس تو لوز مڈی یا vocabulary نا ونگ نابنا ہم مس۔ و ہندار تون نوشت نا گرج آک ہم بدل مسر، و پدا کرار کرار پور و گڑا نا جا کہ غا توار تے کن نش وچ آتا کاریم اٹ انگ نابناس۔ و ہر اتم کہ گرج آک پین وڈار تو ہر ہر توار کن جتا دروشم و نشان دوئی کنگا۔ و اینو پگہ بولی تینی نوشتہ مروک توار تا ہر انشا ک ننامون آٹو، اوک ہے بنائی چچ آتا بدل مروک آدر و شک

ہینکار و شوکار عبدالحمید قلات پرنٹرز ٹیل روڈ کوسٹ غان ہینک کرسا 302
فیر 1 پونیورسل کمپلیکس جناح روڈ کوسٹ غان تالان کرے

بلوچستان کا بدلتا منظر نامہ

وعدوں سے تکمیل تک، عوامی خدمت اور ترقی کا نیا سفر

تعلیم اور روشن مستقبل

● کل 15,370 اسکولوں میں سے 15,000 فعال ● ڈائیسٹر سنٹر کا آغاز

تعلیم کا وسیع فروغ

● 3,200 سے زائد اسکولوں کی بحالی

● 720,000 نئے طلبہ کا داخلہ

● 14,000 اساتذہ کی شفاف بھرتی

● آؤٹ آف اسکول بچوں کی شرح میں 14% کمی

● ڈراپ آؤٹ شرح میں 5% کمی

● تعلیم چھوڑنے والوں کی شرح میں 11% کمی

● شرح خواندگی 49% سے بڑھ کر 60%

● 500 سے زائد BHUs میں ٹیلی میڈیسن

● 85% خواتین مستفید

● تمام میونپل کمیٹیوں کیلئے صفائی مشینری

● 400 سے زائد یونین کونسل دفاتر

● صاف پانی اسکیموں کا آغاز

● BICVD سینٹر افتتاح کیلئے تیار

● ادویات کی دستیابی 89% سے 94%

● ویکسینیشن 38% سے 56%

● گورننس اور شفافیت

● سرکاری دفاتر میں حاضری 45% سے 82%

● صحت مراکز میں حاضری 80% سے زائد

● فائل فیصلوں کا وقت 92 دن سے 13 دن

● ترقیاتی اسکیموں پر 100% ٹینڈرنگ

● 6,000 سے زائد ترقیاتی اسکیمیں مکمل

● جدید انفراسٹرکچر

● کونڈ میں ہیلپڈ ٹرین منصوبہ

● صوبہ بھر میں فائبر آپٹک نظام

● تمام اضلاع میں جدید اسپورٹس زون

صحت عامہ میں انقلاب

● 2,800 سے زائد طبی عملے کی بھرتی

● 4,519 ڈاکٹروں کی ترقی

● 164 BHUs فعال

● کوہ سلیمان ہیلتھ مشن کا آغاز

● OPDs میں 10 لاکھ مریضوں کا اضافہ

محکمہ تعلقات عامہ | حکومت بلوچستان

www.dpr.gob.pk

@dpr_gob

dpr.gob

@dgpr.balochistan

@govtofbalochistan

@dgpr_gob

یادِ حیات (3)

ننا غمخوار حیات وادنا گوا چنی آسفر

.....عبدالرحیم زام

غمخوار حیات نا استاد:

غمخوار حیات کتاب آتے تہا اُستاد سرچند مسکہ اوگیشتری پاریکہ کہ بندغ آتیاں متاثر مشبو استنہ کہ بندغ ہر اتم اسکان زندہ ء اوڑا نچ بھروسہ اف کہ ہراوخت بدل مرے بلکہ او تین کن ہم متاثر متنگ نالوز ء پین تیان ہنگ خوش کتو کہ۔ ولے ادبی حوالہ اٹ ہر اتم کہ کس انا کاریم اودے دوست بروس تو اونا درشانی ء ہم ضرور کریکہ، دُن کہ نادقمرانی نا شاعری گل خان نصیر نا ادبی کرد کفایت کرار نا راسکوه جوڑ کنگ نوشکے ادب ء عروج اس تنگ نا گپ آک، ہندن عبدالرزاق صابر نا ادبی کاریمک، ہراڑان او ہموخس زیات کاریم کنگ نا استخوانی کریکہ۔ ولے باقاعدہ وڑ چؔ اُستاد سیدنا ذکر کتنے، ہندن اوبادہ جان ء اسہ وڑاٹ تینا آئیڈیل پاریکہ، بلکہ اودے تینا بنائی کسر نشان تروک پاریکہ۔

غمخوار حیات نا ادبی سنگ:

غمخوار حیات بھاز ہندن ء کسہ کرینے کہ اگہ وخت اس ہمو جاگہ ہمو واقعہ ء ای تیتے آتخوہ یاپین ہندن پنی ء شاعر ادیب اسے تھوہ تو ہندن لکک داوڑا سگانے بلکہ پین کس اس کرینے۔

دُن اس واقعہ اسے کہ ہر اتم محمد عالم مسرور ء شیر تنگ بنا کر یس تو اوڑ کن گراس ہندن طرز شاعری ہم بسر ہر اکہ مونی محمد عالم مسرور نا تو اراٹ بھاز پنی مسرکہ گراس شاعر بھاز بددیر۔ اسہ دے اس بازاراٹ مسیت اسے آتماڑ خوانگ کن ہناسس، مسیت نا پین یات ہنگ اف، مکی مسجد کس یا پین، تو نماز آن لڈ کہ او واپس پیش بس تو اربندغ ہر اتمی اسہ ہمو دوران پنی ء شاعر اس کس، اونا مومن ء بلکہ، اونا خلنگ نا نیت کریر، اودے دھڑو کتر کہ ہراکان دا طرز آتے اتیسہ و محمد عالم مسرور ء ایتسہ تا؛ ہمو دے حیات او فتنے چچ پاتو، بلکہ ایو پدے اسکان او فتنے چچ پاتو، ہمو پنی آ شاعر دوارہ اونا سنگ ء غصا اوڑ تون سنگت

مس۔ داڑے ای شاعر نا پین ء پاش کنگ جوان سر پند مفرہ۔ ہندن راسکوه ادبی دیوان نا چیر کچن لہسن اونا کل ادبی سنگ انا داستان آن پُر ء، دُن کہ ہر اتم او آخری وار چیتر مین متنگ نا راسکوه ء راست کنگ نا نیت اٹ وونٹ آتیا سلیس، تو اوڑے ہندن پنی آ بندغ آک اونا برخلاف محاذ جوڑ کریر، و ہروڑاٹ حیات ء پد ہنگ نا کوشٹ کریر، گراس تو داڑسکان سر مسر کہ اونا ذاتی زندا ہم ہیئت کریر۔ ہندن ہر اتم ای حیات ء پاریت کہ نے خبر ہم ارے کہ نی دا وونٹ آتیت کشفہ و دافک نے خواہس، او پارے۔۔۔ ای داہیت آن انکاری اف کہ ای کشفہ، ولے کئے گراس ادبی کماش و بندغ پارینو کہ نی چیتر مین متنگ نا لارنج اُس، داسای وونٹ آتیا سلوہ، و کشفہ دا تو پک ء، ولے داڑے ای ادبی منافقت آن تو خلاص مریوہ، دوارہ ای راسکوه نا چیر کچن ء افکین الوہ، ہرافتے اوکک دانا لارنج سر پند مریوہ۔ ہندن کم از کم ای ہمو بندغ آتے دوارہ ورنڈی تنگ کروٹ کہ ای چیتر مین متنگ کسلیٹ اوکک کئے وونٹ تھوس، ہرا کہ داہیت ء پک کرے۔

ہندن اوگیشتری پاریکہ شاعر ء اُستاد آن زیات شاعرانہ چاگڑد درکار مریک، ہراڑان اونا شاعری ردوم کیک۔ غمخوار حیات نا درویشی: غمخوار حیات نا زندا نا کبھی پالوک ہندن اریر ہراکک بیرہ تین تون تینٹ راز آتیاں کم افس، ای دا پاپرہ کہ اواسہ درویش اس مئے، انسان مرک آن پد لہسن سفت مریک، داڑان کس انکاری اف، ولے اونا زنداٹ بھاز آگڑاٹے اوفا دوست دشمن ہم سفت کرینو، بلکہ داسکان یات کیرہ۔ دُن کہ داعمردا وئی اٹ ہم اودن ء بندغ اس کس کہ کم عمری زیات عمر علم یازیات علم، نا تول اٹ تنخا اوڑان تیتے مَر کروس، بلکہ شوان تون اونا ہم مجلس کس، افسر تون اونا وڑاٹ مجلس کس۔ ہندن او جاگہ چیر کچن و سواری نا پابند الواتینا سنگت آتاسہب انا اولی چاہ ء ہم نوشکے نا پڑی ٹی وخت اس گنگلک۔ ہندن اوڑا ہروڑاٹ بندغ بسک غم زدہ، بے روزگار، طالب علم، پروفیسر، گنوک داڑسکان کہ ملنگ آک ہم اوڑ کن کلہو و سلام راہی کریرہ، کئے اونا ہمو کسہ ہم یات ء ہر اتم اونا کیسٹ نا دنیا ٹی بنائی دور اٹ گراس شاعری بھاز مخلوق ء دوست بُسر، او پنی متنگ کس، ولے او ہمو تینا مزاج نا وڑ تینا سنگت آتھون تڑو سے آ بازار نا چاہ اِرغ گنگلک، تو نوشکے نا پنی ء شاعر اس اودے پارے، داسہ تینا داوڑتے کم کر، دا تڑو نا چاہ و مجلس ء، نی پنی متنگ اُس۔۔۔ ولے حیات ء ہندا وڑ دوست کس، ایو پدے اسکان او ہر کس کن دستیاپ کس، ہندا سوب آن اوڑ کن ہر پارہ غان مہر کروک کس۔

حیات نا خدا تون خوک:

داگپ ء داڑے کنگ داسوب الی ء انتے کہ اونا ہر اتم نعتیہ شاعری نا کتاب ہینک مسک تو اوڑا گراس شاعر و ملا داہیت ء ایسُر کہ او محمد نبی ﷺ ء نور خدا پارینے شاعری سیٹ۔۔۔ ہرا اونا بشر متنگ آن انکاری وڑاٹا معاملہ اسے۔ ہراڑ کن اودے مناظرہ کن کلہو ہم تنگ، ولے اوداہیت

پت و پول (2)

براہوئی السی (خلقی) شاعری ٹی نیاڑی و عشقیہ سر حال

رنگ ۽ ہراسٹ خوش کیک۔ ولے عشق

ہندن ۽ گڑا سے کہ اورنگ ۽ ہڑ پک۔ سوزو
سوزا غارنگ آن پیش نمائے۔ سوزا غارنگ
انا پارہ کہ دا بندغ ۽ بھاز دوست و ہنیں

لگک۔ چوخت محبوب نارنگ سوزا مرے تو
عشق انا سفت ۽ کنگ آن سیر کپک۔ دنیا
ٹی ہفت رنگ مریرہ، ولے اصل اٹ رنگ

آک مسٹ ۽، سوزو رنگ نئے ہنیں
مریک نئے زیات مومن، دنگہ بھاز آک
مشکی پارہ تے۔ (مینگل، 11)

یقین اٹ سوزا غارنگ انا در بھاز دوست
بریک، دنگہ عربستان اٹ لیلی مجنون نا
عشقیہ داستان تیوی دنیا ٹی پی ۽، ولے لیلی

(لیل) نا مطلب سوزا ۽۔ ولدا ہم ہم قیں
اوڑن گنوک مریک۔

”بسں بہیر آن سوزو سوزو
کورآن زہیر آن سوزو سوزو
بسں کہ دین نے سوزو سوزو

خن تیا کین نے سوزو سوزو
(مینگل، 10)

ہندن براہوئی خلقی شاعری ٹی سوزو نا خلقی آ
شیر بھاز پی ۽، دا خلقی آ شاعری مدام

ریڈیو پاکستان کوئٹہ سینٹر آن دخت اسے ٹی
بھاز پانگانے، داکان ہیدس خلقی شاعری نا
پت و پولی کتاب آتے ٹی اونا ٹھپوک پین

وڈنظر بریرہ۔
”براہوئی خلقی شیر آتے ٹی ہرا شیر بھاز پنی
۽، اوفنے ٹی اسے شیر اس سوزو نا ۽۔ سوزو

نا شیر رنگ و دروٹم ناردا ٹی ۽، جہن انگا
ونیا می ایشیا ۽ نا بندغ آتے دارنگ دوست

نوشتہ کیک:

”خلقی (السی) شیر تے ٹی خوشی مرے یا
غمی، زہیری مرے یا ملنگ ہر سہاوت نئے
ہر رنگ نظر بریک، دوست انا بالاد، دروٹم

..... حمید عزیز آبادی

زیاتی نا سفت ہم ارے۔ (مینگل، 9)
ولے اورنگ و دروٹم اٹ اسے رنگ اس خولم
رنگ انا ڈیک ۽ ایک اٹ اور براہوئی زبان اٹی

سوزا غارنگ انا پین اٹ درستی راسی ۽، ہرا
دخت آک سوزا غارنگ مشکی مریک تو ہمو
بندغ نا درتے پین دوست بریک، انسان

۽ گچین لگک، سوزا غا محبوب نا تذکرہ
براہوئی السی شاعری ٹی نئے کہی وڈ تے ٹی
نظر بریک:

سوزو
رنگ تے پاے سوزو ۽ درتے کنتکپک

ہنام ۽ سنگت نالی پی پاے خنتکپک
کوس انا کیرغ آن بینا نے ہنیں ۽
رنگ اٹی سوزا ۽ درتے ہنیں ۽

(مینگل، 10)
ہندن براہوئی خلقی شاعری ٹی سوزو نا خلقی آ

شیر بھاز پی ۽، دا خلقی آ شاعری مدام
ریڈیو پاکستان کوئٹہ سینٹر آن دخت اسے ٹی

بھاز پانگانے، داکان ہیدس خلقی شاعری نا
پت و پولی کتاب آتے ٹی اونا ٹھپوک پین

وڈنظر بریرہ۔
”براہوئی خلقی شیر آتے ٹی ہرا شیر بھاز پنی
۽، اوفنے ٹی اسے شیر اس سوزو نا ۽۔ سوزو

نا شیر رنگ و دروٹم ناردا ٹی ۽، جہن انگا
ونیا می ایشیا ۽ نا بندغ آتے دارنگ دوست

بلوچی السی شاعر آک ہم تینا محبوب کن لیلی

نالوز ۽ گچین سر بند مسو۔ گمان ہندن ۽ کہ
”مور“ ہم اسے زیبا ۽ چک اسے ہندا سوب
آن لیلی تون مور ۽ اور کر خلقی شاعری ۽

پن تنگانے، ولے داہیت ہم تینا جاگہ غا
راست ۽ کہ مور براہوئی و بلوچی زبان اٹ
نقش و نک و نگار ۽ ہم پارہ، دا بارواٹ

براہوئی زبان نا پولکار افضل مینگل تینا
کتاب ”لیلی مور“ (2015ء) اٹ مور
انا مطلب ”نقش“ و زیبائی نا بابت اٹ

شاعری ۽ داوڑ پٹ و پول کرینے:
لیلی مور

”برکن لیلی مور لیلی مور لیلی مور لیلی مور
خیرات ای مریرہ بندوک نا پھل آتا“

(مینگل، 7)
برکن لیلی مور خنک نا پھل لعل انا

ہیت آتے یات کیوہ نے تون ای سال انا
(مینگل، 8)

”لیلی مور“ نا دا ٹھپو آن دا درشان مریک کہ
مور پھل و نک نگار یا نقش اکن کاریم اٹ

ایتگانے، ہندا سوب آن ”لیلی مور“
براہوئی و بلوچی خلقی شاعری نا شیخ جوڑ

مئے۔ پت و پول آن دا راسی نا درشانی
مریک کہ دا خلقی شاعری، براہوئی خلقی

شاعری ٹی ”برکن لیلی مور“ بلوچی ”بیامنی
لیلی“ نا پین اٹ ساڑی ۽۔

براہوئی السی شاعری ٹی محبوب نا سوزا غا
رنگ و دروٹم ۽ ہم بیان کنگانے، ہندا

سوب آن براہوئی السی شاعری ٹی ”سوزو“
نا پین اٹ شیر نئے خوانگ و جنگ کن دو

بریک۔ انسانی رنگ و دروٹم آک چندری وڈ
ڈول اٹ مریرہ، ہندا وڈ ڈول نا بابت اٹ

افضل مینگل تینا پت و پولی کتاب
”شوشک“ اٹ السی شاعری نا حوالہ ۽ ترسا

ڈن کہ داکان مہالو نوشتہ کنگا سس کہ ننا
راج اسے پہوالی ۽ زندا سے آن تعلق دار

مئے۔ ہندا سوب آن پہوالی آن مخلوق بیتا
سہادر، اولاخ تینا گزران (معاش) نا

پدرنات ہر علاقہ غاتے ٹی موسم تون اور
اور خری مئے تو اوتینا سفر ۽ ہمو کنگ آبرجا

تھانے، تینا اولاخ و سہادر تون اور اور
بولان و مولہ نا کسرتے ٹی سیل انا مڈاٹ

کچھی و سندھ اکن امپ و پٹ کرینے،
ہندن تیرمہ نا موسم اٹ اوک کرائی کر سا

بوز کو علاقہ یعنی سراوان یا شوراک، سرلٹ
یا دخت اس اوغانستان نا کنگ آ سفر کر سا

کریو۔ تینا دا پند و امپ و پٹ نا تیوی سفرنا
دے تیوی ہر اہر علاقہ غاتینا تدا سوب و

پٹ کریو تو او ہمو علاقہ غا تپن ۽ ہلسا تینا
کسر نا تختی و سوری و تینا ”ماہ لچ“ ۽ تینا السی آ

شیر تے ٹی نا زبانیو:
ماہ لچ

کسر ۽ گچی نا کنا چنک
پھل اسے گچی نا کنا ماہ لچ

ڈکھا ٹی بریرہ
کسر ۽ گلدرا نا کنا چنک

لعت و دوستی آبدرا نا کنا ماہ لچ
ڈکھا ٹی بریرہ (مینگل، 5)

کسر ۽ مستونگ نا چنک
پھل اسے دستونک نا کنا ماہ لچ

ڈکھا ٹی بریرہ (فوج علی، 6)
براہوئی پت و پولی کتاب آتے ٹی ماہ لچ نا

بابت ہم السی شیر کہ بھلو کچ اسے ٹی ساڑ
ی اریر۔

”لیلی مور“ براہوئی و بلوچی السی شاعری ٹی
اسے پنی ۽ شیخ اسے، ہرا نا معنہ نک و نگار،

زیبائی ۽، ہندا سوب آن السی شاعر تینا
محبوب کن ”لیلی مور“ نا اصطلاح ۽ گچین

کر سا السی شاعری نا شیخ جوڑ کرینے۔ ”لیلی
مور“ ارا لوز انا پین اسے، لیلی نالوز عربی نا

لوز لیل آن ہلنگانے ہرا نا مطلب ”سوزا یا
مشکی“ لیلی اسے سوزا یا مشکی ۽ نیاڑی ذات

اس کس، ہرا نا دروٹم سوزا (لیل) کس،
دخت اس کہ لیلی یا لیلی نا مجنون تون عشق انا

کسہ دنیا جہان اٹ پنی مس، تو براہوئی و

افسانہ

چراغ

سہب انا باگ انا وخت آنصیر بش مس وضو کرے میت ناپارہ غارابی مس۔ سہب انا نماز و خونا نماز آن پدارکن سر ہلک۔ داسکان سہب جوان وڑاٹ سنبھال کویس اتھ نیم تھ کس۔ آسمان نارنگ پوسکن بدل متنگ کس۔ آسمان آنیلی آگد نیم کش شاغوک کس۔

..... سکندر سالک

نصیر اُرا ۽ سر مس اونا حویلی ٹی ٹوت انا درخت اس ومنہ گل گلاب نا پھل سر۔ تیرمہ نادیک سر۔ او بخت اس تینا حویلی ٹی ٹوت انا درخت نا کیرغ آن توں دے مدان مدان آتینا کاٹم ۽ بڑ کنگ کس۔ درخت نازی آتولوک چک آتا چو چوہ رب پاک ناحم وثناء ۽ کنگ کس۔ چک آتا توار نصیر نا است ۽ دن قرار اس تس دن کہ کس انا ٹھپ اسے آملم اس تحس۔ جٹ اسے آن گڈ نصیر نا مسٹر نازو بس پارے، "ابا! چاہیت مسنے اماں پارے برچا کُن۔"

نصیر پارے "او کنا مسٹر بریوہ۔" نازو ہنا پدار اونا رنداٹ نصیر ہم ہنا۔ نصیر نا اُرائی ماہ گنج نصیر ۽ خنا پارے، "بر غریب چا کُن پدا کاریم آ کاسہ۔" نصیر پارے، "او غریب چا اس ایت کئے پدا ہرے تمک کئے۔"

ماہ گنج چادان و بیالہ غاتے ایس بس۔ چا شاغا۔ نصیر چا اتون اوار استونا پدین ۽ ارغ اسے تون نیاری کرے۔ ماہ گنج توار کرے، "ناز ونا باوہ! شام اتون ہنگ وخت آ بورہ، پن ہی ودال اس اتیں برکت کریو۔" نازو تینا تھی آخن تون نصیر آ ہر سا توار کرے، "ابا! کن کن مٹھائی ہم اتیں۔" نصیر بشندہ کر سا پارے، "او کنا مسٹر مٹھائی بھاز مریم، ای تینا مسٹر کن مٹھائی اتیوہ

چُنا تے حلال ۽ روزی اس اتیو۔" او اسہ ہندن ۽ چراغ اس کس ہر ایلو فتنے روشنائی بشکا کہ، ولے تین کن تہا کس۔ او کاریم اٹی مشغول سر نا گمان اسہ ترند ۽ کا اس مس۔ اسہ مشین اسے نا کپیر لیر ترخا۔ توار ہندن کس کس پاسے ڈغار آرمی جب اس بس۔ ہندن لگا کہ آسمان پنا ڈغار آ بس۔ کپیر لیر نا ترخنگ نا سوب آن اونا دوز ولانت ۽ ہرنے۔ چندی مزوز کٹھی مسر۔ ٹھپ آتا سوب آن مزوز تا اسہ چرکا واس کس۔ کل اسہ سہا ت اسے ٹی بدل

مسر۔ و مشین نا کیب آ کاریم کروک آ مزوز ک زوال مسر۔ او تینی نصیر ہم کس۔ ٹھی ویران مروک آمزوز تے ہپتال آ مزوز تے نا کھو پٹی کریر زوال مروک آتے خن و با کریر۔ نصیر ۽ ایبو لیس اٹی اُراغاتے لیر۔ داحوال بس کہ "نصیر فیکری ٹی کپیر لیر اسے نا ترخنگ نا سوب آن داد نیا۔"

ناز و سوچنگ کس، "ابا! اینو مہالو بروکن کن مٹھائی اتو۔" اودے داسما الوابا اتیو مہالو بروکے تینا نت حبث آخا ایلو فقا کو پے غاتیا برو۔

نصیر نازوال متنگ ناماہ گنج و نا زو ۽ خبر متا وقتا ہوش پرینگا ہبکہ مسر ڈغار اوقات تیان کشکڑگا۔ او تینا ڈغار تین مس۔ او فتنے کن محشر جوڑ مس۔

ناز و خوتینی آخن تون، خشوک آ است اتون درگہ نارہی آہبکہ ٹوس۔ ماہ گنج کوک و پوہاڑ، پرا دکرے۔ شار والا تے داویل انا ساس او اسٹ اسٹ نصیر نا اُرا ناپارہ غا برسا کریر۔ او نصیر نا غسل کفن، دُن نا بست و بندہ کریر۔ نازو ابانا آخری دیدار ۽ کرے۔ پدا شار والا اودے جہ و جاگہ کریر۔

نصیر نا اُرائی ہر اسے خوشیک سر اوما تن اٹی بدل مسر۔ نازو، ماہ گنج پیرہ اُرائی سلیر ولے نصیر الو۔ نصیر نا کی نا سوب آن اُرا نا خوش تہی آچا گڑو خوتیک، آڑ سندہ، ماتن، پرا دغم اٹی بدل مس۔ ماہ گنج ۽ داسہ دا گڑنی خورہ نا وڑ کنگ کس او خوتینی آخن تون، ٹھی آ است اتون تینے آن سوچ کرے، "نصیر آن پدا داسہ نا انت مرو؟ نا گزراں امر مرو؟ نازو داسکان چنگ ۽ اونا انت مرو؟ اودے اللہ زندگی ایسے اونا ساگ، برام نا انت مرو؟ فن کن نصیر اسہ بھلو سیبواس کس، اودے اللہ جان درے داسہ زندام تیر مرو؟ فن ارا نیازی فن تون داراج ہرا وڑ مون اتیو؟ تینا ک نا

تینکن ہیٹ آک انت کس، او امن، محبت کن ہر کچ اسکان ہنگ خواہ سک، اونوشکے ۽ تینا ہنگین ہکا کہ، و ہرا دے اوچ وڑا سے ٹی الگ خوا تو کہ، اوڑ کن انت انت سوچا سس، اوتان نا جوڑ کنگ اٹ اونا مخت انت کس، بلکہ حیاتی ۽ داخل ای تیاوہ کئے آن زیات پین ہم ہندن پالو مرو، ہرا فتنے پین کس جوانی اٹ بیان کنگ کرو بلکہ اوڑا مون مستی ایم فل و ریسرچ آک مرو، اونا کتاب آتیاں اونا شاعری تیان فلسفہ حیاتی مونی توار، ہندن اونا شاعری ٹی اخہ چیدہ کس دُن کہ عشقیہ یعنی صنم والا دور، وطن والا شاعری، حق راستگوئی نادور، زندا کن شاعری ہندن پین چندی چیدہ غاک اونا افسانہ نگاری و پٹ و پول آتیت دوئی متنگ کیرہ۔

دُن کہ ای اسٹ اسے پارہٹ کہ کئے تینا شاگرد کرک، تو اونا ورنڈی داس کہ فی سمندر ہرا کہ حیاتی ۽ اودے الہ کئے آ بسنس۔۔۔

تو داسہ دا پاوہ کہ ای حیاتی نا سمندر آن مرواری اس پیرہ نما مون آ و تحریر اٹ و لے اونا ہر دور اونا ہر کھڑکی آن اسہ جتا ۽ داستان اس، زندا نا تجلی اس مون آ بریک، دُن کہ حیاتی وطن ۽ ہرا نگاہ ٹی ہرا کہ، اونا دُراندہ نا کہہ غاک، اونا سیالی ٹی رقیب آک، اونا سنگتی نا کچ انت کس، اونا دشمن

ناول

دھول انا تو ار

8

..... ابرار برکت

دافتے اکرے کہ کنے آبریرڈن اف کنن
پین جنجال اسے نا آماج مرین۔

پگہ کن داکینی بس، میر داد و اونا سنگت
آک بیکرننگ آن پدا کینی عکری ناماڑی
رکن دریر، اوڑے دیرو چا آن پدحوال
مس۔ مکری خیر جان نا دھول آن نبش
مروک آختر انا گلہ تے تنخار، مارا نابرام اٹی
تینا عزت نا ہم ہیبت عکرے کہ دھول نا
ای بھلا اٹ داشاہ بیگ وگراس ورناک
کنے آن بھلن مسنوا گدہا ہنڈن آزاد مسر
پگہ دے کنا وکنا بروک آنسل انا بھلنی برجا
سلپر۔

کینی نیاسی سروک آک مکری ع پاریر کہ
دا گل جنجال آتا زی آ ہیبت وگپ مرو،
ولے دھول ناوڑے چپ کر فنگ ناوڑے، دا
گچین وڈا اس اف، نی داکر تے مل،
مخلوق نا بیگنی ونگری ایسر مرے۔ اوکان

پدا یلو ویل و جنجال آتا ایسری نازی آتران
مریک۔ مکری پارے نم شاہ بیگ ع پابو
برے معذرت کے کنا بھلنی ع منے تاکہ
مخلوق ع احساس مرے پگہ دے کس کنا
مون آکاٹم بوز گپ۔ سیاسی سروک آک
بشندہ کریر پاریری سدا سال مست اناوڑو
دروشم ع برجا تنگ خواصہ، ہرا یونادے اٹی
چچ ع معنہ اس تنگ، دا ہیبت آتے داسہ
کپہ کسرتے مل۔ مکری پارے ٹھیک نما
عزت کن کسرتے ملوٹ، ولے داشاہ

بیگ و اونا لشکر تا مون آکاٹم شیف
کپروٹ، مہمان تے خدا حافظ کنگ آن
پدا مکری میر داد ع پارے کسرتے مل، اوکان
پدننے نئے سوچ خلونی تبک کہ دھول ع
امر سدھا کین۔ کسرتے ملار گاڈ یک ہنار،
پدا بازار نا زبانی ولد ابحال مس۔

شاہ بیگ اونا سنگت آک سر سہب مسر،
ولد اتینا شار کن بر گل و بالی مس، کہ دانا
اولی سر سہی ع۔ ہر جہر انا مون اٹ سلنگ
کن سیاسی عمل المی ع۔ ولے نم داپہ
مرین اصل مزل داسکان مونی ع، و سر سہی
کن نئے بین زیات سوگولونی مریک،
بیداری ہنڈن بر جاسلے۔۔۔

(برجاء)

سر مسر، بھجانی پریس کلب اٹی براز در شانی
کریر، وصافی تا مون آتینا زی آک مکری نا
جبر و ظلم انا کہ غاتے تنخار، و پڑو ہم کریر کہ
نادر آباد نا شار اٹی ساڑی سیاسی سروک

آک، صحافی و دانشور آک پگہ ہند پریر
کلب اٹی سیمینار مر، ہرائی مکری نا جبر نا ندر
اٹ تران مرو۔ داپریس کانفرنس نا پگہ کن
اخبار و پین جاگہ غاتیا سلاہ مس، مکری بنگ
تو کاٹم تے پیری کرے کہ داکر بند
نسر، دانا در آباد نا شار ع ہرا کان سر مسر تینا
کارندہ غاتیا ناراض مس، میر داد و اونا
سنگت آک مکری ع رپورٹ ترے دامش
نیام اٹی نن تا تہاری ٹی ونا نو بھجانی کسرتیا
بتو۔۔۔

نادر آباد نا شار اٹی پگہ کن پریس کلب اٹی
سیمینار مس، گل پاریک، تنظیم آک ادیب
و دانشور آک بر و تران کریر مکری ناظم انا
خلاف کمیٹی جوڑ کریر، اسہ گل پارٹی دانشور
آتا اوار کمیٹی اس جوڑ کریر کہ تولر و
مذاکرات نا عمل اسے نا پنا مرے، تاکہ دا
جبر ہنڈن بر جاسلے۔ مذاکرات نا ولی
ملک ہند اس کہ اسہ دے انا تہنی کسرتے
ملوٹی ع، تاکہ مخلوق پین بیگنی ونگری نا
آماج مٹ۔ کمیٹی جوڑ کنگ داکینی مکری
تون ملنگ کن نادر آباد آن کوٹی نا شار آ
ہنا، مکری ع سما تما کہ نادر آباد نا شار آن
سیاسی سروک و دانشور آتا کمیٹی بنگ ع، او
میر داد کن کلہو رادہ کرے کہ داکر وک ع

نوشہ کنگ ع بنا کریر۔
شاہ بیگ ورناتا اسہ کچاری اس تنخا کہ دا
مخلوق نا آسرائی کن مکری نا جبر ع امر ایسر
کین؟ و روڈ آتے امر ملن، کچاری ٹی

طالب علم راہشون اسلم و اونا سنگت رحمت
پاریر کہ جبر انا ورنندی ع جبر اٹی تروٹی ع، اگہ
گراس بند غ نا مخلوق آجبر کیرہ گودا نن
انتے چپ تولن؟ او جذباتی آتران تے
کریر، ولے داجلس نا کماش شاہ بیگ
اوکان پد تینا تران ع کرے، پارے کہ نن
جبر ع سیاسی عمل اٹی ایسر کنگ کین، جذباتی
وڈا اٹی کاریم ہلنگ ناچ ع گرج اس اف۔
عقل آن کاریم ہلونی مریک، مکری ہندا
خواہ کن ہم تو فک ہرن تاکہ او ہندا
فاندہ ہرفے کہ ننے جابر و توفلی پارسانا
ججز ع ایلو شار تا مخلوق اٹ غلط رنگ ایٹے،
داؤکن ننے بھلا شار نادر آباد اٹی پریس
کانفرنس اس کردوٹی ع، پدا اوڑے سیمینار
اس تنخ، اوڑے سیاسی پارٹی، صحافی تے
بٹکن، کہ او داجرا نا ایسری ٹی نا مکم ع کیر،
ہند خاں بھاری ٹی ہنوٹی ع مکری ع درک
لپ کہ نن شار نادر آباد اسر مرین۔۔۔

نئے مش تا نیام تیان پندا ہنوٹی ع، تاکہ
نن کس اس خپ، دا ہیبت آتے ورناک
بگر دوست ہم برتا، کہ شاہ بیگ نا ہیبت
آک گچین ع، سیاسی عمل اٹ نن سر سہب
منگ کین۔ شام مس تو شاہ بیگ نا سروکی ٹی
ٹوٹی 30 گھنٹہ پندا آن پندا نادر آباد نا شار ع

مُس دے نا تہنی بازار نا زبانی مونجانی ٹی
بدل مس۔
دکا تک خالی مر سبند منگ کس۔۔۔ زمین
دار و بزرغا تیا رانگا فصل آک، سوزیک ایلو

شار تیا ہنچنگ نا سوب آن ڈغار حیث
سرنگ نسر۔ مخلوق وچناک لنگری نا گواچی
مسر۔ مکری تینا ماڑی نا چھیت آسلوک رگار
کشنگ اٹی شار انا مونجانی ع خنا تو اوگل و
بال مس۔ او ہندا سوچ اٹی کس کہ شاہ بیگ
مجلس تون اوار ضرور برو تینا ججز انا ایسری نا
پڑو ع کرو کنا ماڑی ٹی مخلوق تون اوار معانی
خواہو۔

ولے شاہ بیگ و اونا سنگت آک ہمتی نسر،

اوتنے یقین کس، او پاریرہ
”دا بیگنی پاک سہب ننا سہب ننا ع،
چنا تا لنگری پاک سہب ننا سہب ننا ع،
نت تا شپادی پاک سہب ننا سہب ننا ع“
داعرہ غاک تالان منگ نسر، خیر جان شار
اٹی مخلوق نا لنگری و بے وی مونجانی ع خنا،
اودے سوچ بس داسہ دھول انا ہمولٹ ع
خلونی ع، ہر مخلوق نا لنگری ع، مخلوق ع اونا
پرواہ مٹ۔ گرا اوشار نا بھجانی چوک آ
بس دھول انا پنا ع کرے۔ ڈھم۔۔۔
ڈھم۔۔۔ ڈھم۔۔۔

ہندا توارانی مخلوق نا مونجانی ایسری نا کڈا
ہنا، مخلوق گل و بال مس، چچ داکتو کہ دا
مخلوق لنگری و بٹکن ع، ہنڈن لگا دھول ہمو
کن خور آتے لنگن ہرادے مکری و اونا
زوراک آسپا ہیک گنتو۔ دھول انا توار آن
پد نعرہ خلنگ نا بناس۔ کہ

”دا بیگنی پاک سہب ننا سہب ننا ع،
چنا تا لنگری پاک سہب ننا سہب ننا ع،
نت تا شپادی پاک سہب ننا سہب ننا ع“
ہندا نعرہ غاتے پانگ تون اوار ہر دیوال آ

مُراد بخش ہر سازش ع کرے کہ مخلوق ع زر
انا لاچ اٹی اسٹ ایلو آن کشنگ نا
کر بس تاکہ ججز زور مرے اونا دا گل
سازش آک زور مسر۔

ہمو لشکر کہ ہرا مکری نا کروک آجبر انا
برخلاف یکہ کس، دافتے ہند خاں شعوری وڈ
اٹی تیار کنگ اس و فٹکن، زر، ڈغار یا پین
لاچ چچ ع مخت اس تختوسہ، او غٹ آن
زیات تینا راجی آسرائی نا سوچ اٹی نسر۔
ہندا کچاری ٹی داسازش نا رپورٹ ع مُراد
بخش مکری نا مون آتخ، ہرائی مکری نا گل
لشکر تو لوک کس، او پارے دھول تو لنگری
و بٹکنی سلنگ یک ولے ننا لاچ نا دافتے
پرواہ اف۔

مکری بھار ناراض مس، انتے کہ مکری نا
خاندانی غرور پین زیات منگ کس، او
پارے دھول باوہ پیرہ غان کنا در بار نا
نور مسنو، ایو کنا نوکر آک کنا مون آ
سلوک کنا تخت ع بنگ نا کوشت نا جہد اٹی
لوک ع۔

داسہ طاقت و جبر انا مکم اٹ دافتے
سیدھا کروٹی ع، تاکہ دافتا بروک آنسل
آک ہم یات تخر کہ داسوچنگ ہم کس کہ
تینے کنا بروک آنسل آتیاں بھلن ہلیر۔
داسانت کہ بازار آخوراک و زندا نا گرج
انا گراس بریک دافتے بند کو، چچ و کشت
دروک ع گاڈی اس ہنگ کن الپو۔

مکری نا حکم آ میر داد تینا توفلی آ سنگت
آتے بیدار کرے کہ پگہ سہب انا پین شار
تیاں کوٹھی نا شار آروک و ہنوک آکسرتے
بند کروٹی ع، اوڑے چوکی خلونی ع۔

بروک آراش نا ٹرک آک، مُت و سی،
بورہ، دوائی و پین چچ ع گرا اس ہم شار آ مخلوق
کن الوٹی اف۔

پگہ کن سہب انا ہنار کسرتے بند کریر لوڈ
گاڈی تا ناز تے خلکر پیچ کریر و واپس
مزار۔

میر داد بھجانی کسرا پڑو کرے پارے کہ اگہ
نم مکری نا خواجی نا شرف ع کپیرے، ہمتہ
تنگ ع ولد شروع کپیرے ہمو وخت اس
کہ چچ ع گرا اس بازار کن بفر۔

وزیر اعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی

مدبر رہنما | عوامی خدمت گزار | محب وطن قائد | جدید حکمرانی کا استعارہ

ایک باصلاحیت، دوراندیش اور عوام دوست رہنما، جن کی قیادت میں بلوچستان ترقی کی نئی منزلوں کی جانب گامزن ہے۔

عوامی خدمت، شفافیت، میرٹ اور گڈ گورنس کو عملی شکل دینے والی مضبوط اور مؤثر قیادت۔

ڈیجیٹل گورنس اور ای گورنس کے ذریعے سرکاری نظام میں جدت، شفافیت اور تیز رفتار عوامی خدمات کا فروغ۔

نئے ڈویژنل اور اضلاع کے قیام کے ذریعے دور دراز علاقوں تک حکومتی سہولیات اور انتظامی خدمات کی مؤثر رسائی۔

امن و امان کے استحکام، ترقیاتی منصوبوں، تعلیم، صحت، بنیادی ڈھانچے اور معاشی ترقی پر خصوصی توجہ۔

نوجوانوں، خواتین، سرمایہ کاری، روزگار اور عوامی فلاح کے لیے عملی اور دیر پا اقدامات۔

ایک مضبوط، خوشحال، پُر امن، جدید اور با اختیار بلوچستان کی تعمیر کے لیے پُر عزم قیادت۔

"میر سرفراز بگٹی ایک مدبر قائد، عوامی خدمت گزار، محب وطن رہنما اور جدید طرز حکمرانی کے علمبردار ہیں، جن کی قیادت میں بلوچستان ترقی، استحکام، شفافیت اور عوامی خوشحالی کی نئی راہوں پر گامزن ہے۔"

محکمہ تعلقات عامہ - حکومت بلوچستان

www.dpr.gov.pk @dpr_gob dpr.gob @dgpr_balochistan @govtbalochistan @dgpr_gob

عوام دوست بجٹ 2026-27

خوشحال بلوچستان عزم عالی شان

وزیر اعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی کی قیادت میں

مالی شفافیت، عوامی خدمت اور ترقی کے ثمرات ہر گھر تک پہنچانے کا عزم

1089

ارب روپے حجم کا تاریخ ساز سرپلس بجٹ

ترقی، خوشحالی اور عوامی ریلیف کا جامع ورژن

- غیر ترقیاتی اخراجات کیلئے 797 ارب روپے مختص
- مجموعی صوبائی ترقیاتی پروگرام کیلئے 206.6 ارب روپے مختص
- وفاقی گرانٹس کیلئے 45 ارب روپے اور قارن پراجیکٹ اسٹنس (FPA) کیلئے 140 ارب روپے مختص
- بغیر کسی سے ٹیکس کے عوام کو براہ راست ریلیف فراہم کرنے والا اٹھائی بجٹ

ترقی کے اہم سنگ میل

- صوبائی محصولات میں اضافے کیلئے 170 ارب روپے کا ہدف
- نو جوانوں کیلئے مختلف سرکاری محکموں میں 5,000 نئی آسامیوں کی تخلیق
- پبلک ٹرانسپورٹ پر سٹریٹ لکس اور سی این ڈی لکس کا ڈیڑھ لاکھ گاڑیوں پر 100 فیصد ٹیکس چھوٹ
- ہوٹل ٹیکس کا خاتمہ اور ریحل اسٹیٹ کے فروغ کیلئے کینٹنل و پبلک ٹیکس اور اسٹامپ ڈیوٹی میں کمی
- بلوچستان کی تاریخ میں پہلی مرتبہ زیر ویدہ پینلنگ، ٹیکسٹائل اور جینز ریٹیکل کا نفاذ
- بلوچستان ای پی (Pay-E) اور گورنمنٹ ریڈر سیل سسٹم کے ذریعے شفاف اور ڈیجیٹل گورننس
- بینک آف بلوچستان اور بلوچستان انشورنس کمپنی (BICL) کے قیام کا تاریخی فیصلہ
- پیپلز فرین سروس اور الیکٹرک بس منصوبے کا جلد آغاز

ہر طبقے کی خوشحالی، ہر شہری کی شمولیت کا عزم

- شعبہ تعلیم کا مجموعی بجٹ 15 فیصد اضافے کے ساتھ 144 ارب روپے
- جامعات کیلئے 8 ارب روپے گرانٹ اور 2 ارب روپے کارکردگی فنڈنگ
- بلوچستان ایجوکیشن سپورٹ فنڈ کیلئے 2.82 ارب روپے
- شہید جلیل الرحمن کارپس کیلئے 5.4 کروڑ روپے
- اسکول ایگریڈیشن کیلئے 8 ارب روپے مختص

- کالج پوزیٹیو کے لئے 1 ارب روپے مختص
- شعبہ صحت میں بلوچستان ہیلتھ کارڈ کی گرانٹ بڑھا کر 6 ارب روپے مختص
- ادویات اور طبی سہولیات کے بجٹ میں 23 فیصد اضافہ
- PPHI کیلئے 8.8 ارب روپے
- جدید ٹرمانیٹریٹو کیلئے 1.3 ارب روپے
- شیڈ کاڈ یا لوجی انسٹی ٹیوٹ کیلئے 2.8 ارب روپے
- بلوچستان ڈیفریشن پروگرام کیلئے 1.5 ارب روپے
- مواصلات و تعمیرات کیلئے 27 ارب روپے
- لوکل گورنمنٹ گرانٹس کیلئے 36.9 ارب روپے
- امن و امان اور پولیس کے غیر ترقیاتی بجٹ کیلئے 87.2 ارب روپے
- شعبہ زراعت میں کسان کارڈ پروگرام کیلئے 1 ارب روپے
- ٹیوب ویلر کی سولرائزیشن کیلئے 3.8 ارب روپے
- ایگریکولچرل ڈیپارٹمنٹ کیلئے 2.5 ارب روپے
- آبپاشی منصوبوں کیلئے 12.8 ارب روپے
- پبلک ہیلتھ انجینئرنگ منصوبوں کیلئے 7.6 ارب روپے
- توانائی کے شعبہ کیلئے 5.3 ارب روپے
- ماحولیات و ماحولیاتی تبدیلی کیلئے 1 ارب روپے
- شعبہ صنعت و حرفت کیلئے 4.2 ارب روپے
- سائنس و آئی ٹی کیلئے 16 ارب روپے
- ڈیجیٹل سیکور پروگرام "ڈیجی بڑ" کیلئے 1.7 ارب روپے
- سیف ٹی فیئر II کیلئے 5 ارب روپے
- شعبہ ٹرانسپورٹ کیلئے 1.5 ارب روپے
- گرین بسوں اور پنک بسوں کے منصوبوں کی توسیع

سرکاری ملازمین کیلئے خصوصی اقدامات

- صوبائی ملازمین کی بنیادی تنخواہوں میں 7 فیصد اضافہ
- ریٹائرڈ ملازمین کی پنشن میں 7 فیصد اضافہ
- پولیس شہداء کے لواحقین کیلئے خصوصی امدادی پیکیج

محکمہ تعلقات عامہ | حکومت بلوچستان

www.dpr.gob.pk

@dpr_gob

dpr.gob

@dgpr.balochistan

@govtofbalochistan

@dgpr_gob

@dgpr_gob